

Strategia ja pk-yritys

Mitä strategia tarkoittaa?

Jokaisella pk-yrityksellä on strategia, mutta on myös todennäköistä, että jokaisella yritysjohtajalle strategia tarkoittaa eri asiaa. Tämä johtuu ensinnäkin siitä, että itse käsitteenä strategia on hyvin epäselvä, se voi tarkoittaa toiselle esimerkiksi suunnitelmaa, toiselle vaikkapa toimintamallia. Se miten yritysjohtaja mielessään ymmärtää strategian, vaikuttaa siihen minkälaisen strategian hän yritykselleen muodostaa. Ihminen ajattelee ja sen jälkeen myös toimii pitkälti erilaisten mielikuvien avulla. Toiseksi yritykset ovat erilaisia ja erilaisissa tilanteissa ja toimivat erilaisilla toimialoilla, jolloin myös tarpeet ja mahdollisuudet toteuttaa yrityksen tulevaisuuteen kohdistuvaa tilanteen arviointia, vaihtoehtojen pohdintaa ja valintaa sekä toimenpiteiden suunnittelua ovat erilaiset.

Yksiselitteistä vastausta kysymykseen Mitä strategia tarkoittaa? ei ole. Strategia on (tai voi olla): toimintamalli, tapa toimia, asema markkinoilla asiakkaiden ja kilpailijoiden suhteen, päämäärä tai tavoite, suunnitelma, asioiden panemista tärkeysjärjestykseen, jne. Ehkä tärkeimmät piirteet ovat suuntautuminen tulevaisuuteen, yrityksen jatkuvuuden ja kannattavuuden turvaaminen sekä suhde asiakkaisiin ja kilpailijoihin.

Tarvitsenko strategiaa?

Haluatko, että muut päättävät puolestasi yrityksesi asioista? Jos et halua, tarvitset strategian. Kun strategia on määritelty muun muassa tavaksi toimia, jokaisella yrityksellä on strategia. Kysymys ei ole siitä, tarvitsenko strategiaa, strategia yritystoiminnassa on yhtä luonnollinen ja välttämätön kuin vaikkapa hengittäminen ihmisellä. Jo se, että päätät, ettei minun yritykseni tarvitse strategiaa, on strategia. Strategia voi vain ilmetä hyvinkin erilaisissa muodoissa, kysymys on pohjimmiltaan vain käsitteestä, joka kuvaa yrityksen suhtautumista ympäristöönsä, itseensä ja tulevaisuuteensa. Jokainen yritysjohtaja ja yritys päättävät itse, minkälaisen tulevaisuuden haluavat. Vaihtoehto on tietysti sekin, että antaa toisten päättää siitä, mutta sekin on valinta, eli yksi strategian ilmenemismuoto.

Mitä strategiatyö tarkoittaa?

Yksi parhaista ja yksinkertaisimmista määritelmistä strategialle on, että se on keinot yrityksen päämäärien tai vision saavuttamiseksi. Tällöin strategiatyöksi voidaan sanoa kaikkea sitä toimintaa, mitä yrityksessä tehdään näiden keinojen löytämiseksi, kehittämiseksi ja toteuttamiseksi. Laajasti ottaen yrityksen jokapäiväinen toiminta on strategian toteuttamista käytännössä, mutta se on samalla myös olennainen osa strategiatyötä. Strategian luomista ja toteuttamista ei voi erottaa toisistaan. Strategian luominen sisältää kaikkea sitä työtä, mitä hyvään johtajuuteen sisältyy muutenkin: tiedon hankintaa ja analysointia, luovuutta ja innovatiivisuutta, visiointia, vaihtoehtojen muodostamista ja valintoja, suunnittelua ja tavoitteiden asettamista, yhdessä tekemistä, oppimista ja osaamisen kehittämistä. Pääpaino on vain enemmän yrityksen ulkopuolella ja tulevaisuudessa kuin jokapäiväisissä rutiineissa.

Modulcon Oy: Joulukuun 2003 artikkeli

Jos haluat varmistaa yrityksesi tulevaisuuden ja jatkuvuuden nykyistä (suhdannetta, markkinatilannetta, asiakaspohjaa, tuotevalikoimaa, jne.) pidemmälle, on strategiatyö jossain muodossa välttämätöntä. Ja tee sitä yhdessä muiden yrityksessä työskentelevien kanssa, silloin myös muut tietävät, mihin ollaan menossa ja miksi.

Milloin strategiatyötä tarvitaan?

Strategiatyötä tehdään aina ja sitä tarvitaan aina. On kuitenkin tilanteita, joissa hälytyskellojen pitäisi soida ja joissa yritys tarvitsee erityisesti lisää aikaa ja voimavaroja strategiatyöhön. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi:

- yrityksen toimintaolosuhteissa, markkina- tai kilpailutilanteessa on nähtävissä olennaisia muutoksia
- sukupolvenvaihdosta suunniteltaessa
- yrityksen elinkaaren kriittisissä vaiheissa, esim. siirryttäessä aloitusvaiheesta kasvuvaiheeseen, tai kansainvälistymisen edellä
- yrityksellä on voimavaroja ja osaamista, joita ei ole täysipainoisesti vielä hyödynnetty
- nykyinen liiketoiminta ei tarjoa enää mahdollisuuksia kasvulle ja kannattavuudelle, yrityksessä on jo tunnistettavissa aikaisia kriisin merkkejä

Miten strategiatyötä kannattaisi käynnistää?

Jokainen yritysjohtaja tekee strategiatyötä jossain muodossa. Se voi olla sitä tietoista tai alitajuisia ajatustyötä, mihin yrittäjä herää aamuyöstä. Tai se voi olla liiketoimintasuunnitelman laatimista rahoittajalle uuden hankkeen käynnistämiseksi.

Jatkuva (strategiatyö ei ole kertatoimenpide) ja muun henkilöstön mukaan sitova strategiatyö vaatii kuitenkin muutakin kuin johtajan ajatustyötä, ainakin jo mikroyritystä suuremmissa yrityksissä. Jos lähdetään aivan puhtaalta pöydältä ja mennään konkreettisiin toimenpiteisiin, miten strategiatyötä voisi käynnistää, on vaihtoehtoja useita.

Voit käyttää ulkopuolista asiantuntija-apua (tilitoimisto, paikallinen yrityspalvelu, konsultti, tuttavayrittäjä) ja heidän neuvojensa avulla alkaa vähitellen ja kokemuksista oppien. Tai voit itse tai avainhenkilöstön kanssa hankkia tietoa ja koulutusta strategiatyöstä ja alkaa vähitellen harjoitella sitä käytännössä.

Eräs paljon käytetty vaihtoehto on järjestää ulkopuolisen valmentajan kanssa tiivis 2-3 päivän mittainen strategiapalaveri, jossa samanaikaisesti sekä opitaan strategiatyön menetelmät että viedään ne käytäntöön yrityksen avainhenkilöstön kanssa. Tämä voidaan toteuttaa myös pidempijänteisenä 2-3 kuukauden työskentelynä, esimerkiksi johonkin paikalliseen kehityshankkeeseen liittyen.

Voit tilata koko artikkelin sähköpostiisi Modulcon Oy:n yhteydenottolomakkeen avulla [Yhteydenottolomake](#) .